

JAN WAWRZYŃCZYK
WSP w Bydgoszczy

ZE SŁOWNIKOWYCH STUDIÓW PRZEKŁADOWYCH NAD JĘZYKIEM POLSKIM
I ROSYJSKIM

Niniejsza publikacja przynosi 10 kolejnych "minucji leksykograficznych"¹ łączących przekładowe badania konfrontatywne z krytyką leksykograficzną w zakresie współczesnych /powojennych/ słowników polsko-rosyjskich i rosyjsko-polskich, tzw. ogólnych. Weryfikacja materiałów przekładowych zawartych w tych słownikach odbywa się właściwie stale, przeprowadzają ją bowiem każdorazowo ich użytkownicy pragnący zaspokoić swoje konkretne potrzeby translatorskie, dokonywane wówczas spostrzeżenia i uwagi krytyczne na ogół nie mają jednak żadnego wpływu na kształt i jakość reedycji czy nowych opracowań. Rewizją przekładów zajmują się w pewnym stopniu sami autorzy, przygotowując nowy słownik, co zakłada - przynajmniej teoretycznie - obowiązek weryfikacji słowników dotychczasowych. Analiza dzisiejszych słowników polsko-rosyjskich i rosyjsko-polskich wykazuje, że proces rewizji materiałów przekładowych w nich zgromadzonych powinien być zintensyfikowany i że pracy w tej dziedzinie jest wciąż bardzo dużo. Ulepszanie słowników dwujęzycznych jest i będzie zadaniem ciągłym, które musi być przekazywane z pokolenia na pokolenie. Prezentowane tutaj, jak i już ogłoszone addenda i emendanda mają na celu stworzenie solidnej podstawy materiałowej opisu przekładowego języka polskiego i rosyjskiego, opisu objętościowo wykraczającego poza obecne największe słowniki polsko-rosyjskie i rosyjsko-polskie².

1. Do hasła FAKT

Dany rzeczownik, uwikłany w określony sposób syntaktycznie, jest przedstawiony w słownikach polsko-rosyjskich nie w całej

pełni. Rozw. ujmuje w artykule FAKT /w ślad za wcześniejszymi redakcjami tego słownika/ składnik konstrukcyjny faktem jest, że ..., przyporządkowując mu odpowiednik fakt, što .... Odpowiedność ta występuje również w późniejszym HS2, także bez komentarza na temat różnicy stylistycznej zachodzącej pomiędzy translandem a translatem /fakt, što ... w rozpatrywanym tu zastosowaniu ma u Oż. kwalifikator razg./. Wyraz rosyjski fakt charakteryzuje się tutaj tym, że nie otrzymuje on w zbudowanych za jego pomocą zdaniach złożonych zwykłego akcentu wyrazowego, lecz nosi przycisk wzmocniony.

Wyrażenie fakt, što ..., opisane jak wyżej, wchodzi też w relację z innym polskim translandem: to fakt, że ... /odwrotność tej pary przekładowej, tj. fakt, što ... vs. to fakt, że ..., uchwycił Mir., por. w nim część po rombie w haśle FAKT/. Pol. to fakt, że ... w znaczeniu 'jest faktem' występuje w tekstach w krótszej odmianie fakt, że ..., zawsze na początku zdaniapoprzedzonego innym/i/, koniecznie tworzącym/i/ z nim tekst spójny. Ponieważ jednak w przekładzie na język rosyjski pojawi się wyrażenie fakt, što ..., wypadek ten obsługują dwie ogólniejsze reguły przekładowe: fakt - fakt i że - što, tzn. ciąg składników fakt, że ... z punktu widzenia stosunków przekładowych nie jest minimalny, a więc nie musi być wyodrębniany w słowniku.

Przy sposobności wskazać trzeba, że treść 'jest faktem' podana jako dyrektywa wyboru w haśle FAKT w BogII, w p. 2 podhasła fakt, że przed translatem fakt tot, što ... nie określa jednoznacznie sytuacji użycia zestawionych wyrażenia właśnie z powodu istnienia nieminimalnej odpowiedzialności ciągów fakt, że ... vs. fakt, što ... /= 'jest faktem'/.

Wyraz fakt, zaakcentowany specjalnie, wiążąc treść 'jest faktem', może być wprowadzony do zdania w takim szyku, jak np. w wycinku: Groził, to fakt, ale ..., co wówczas w rosyjskim niekoniecznie narzuca wyraz fakt. Zdanie: Groził, to fakt, ale przeważnie starał się być miły i uprzejmy /.../ /zob. A. Czechowicz, Siedem trudnych lat, Warszawa 1973, s. 34/ przetłumaczono: Chotja gospodin B i ugrożał, no vse že čašće on starał-

sja byt' milym i ljubesnym /.../ /por. A. Čechovič, Sem' trudnych let, Moskwa 1975, s. 24/. Przytoczony przykład, zaczerpnięty z praktyki translatorskiej, uprzytamnia, że ekwiwalentyzacja słownikowa specjalnego wyrażenia fakt zarówno w relacji polsko-rosyjskiej, jak i rosyjsko-polskiej wymaga jeszcze dalszych rozważań materiałowych, celem powyższych uwag było jedynie przybliżenie ostatecznego rozwiązania.

2. Z hasła GOD

W artykule tym Mir. wyodrębnił p. 3 z przykładami dziesięciolecie, lata. Nie dyskutując celowości wprowadzenia tego punktu, można się zastanawiać, czy podane w nim połączenie vos' midesiatye gody jest najużyteczniejsze, czy też punkt ten - skoro już został ustanowiony - nie powinien być okazją do odnotowania innego, bardziej osobliwego zjawiska przekładowego. Idzie o połączenie desiatye gody, swobodnie używane w tekstach rosyjskich zwłaszcza w formie v desiatych godach. Spotykany w tłumaczeniach przykład w latach dziesiątych³ jest dla części nosicieli polszczyzny literackiej nie do zaakceptowania przestrzegając zaleceń poprawnościowych⁴ należałoby w danej sytuacji użyć wyrażenia na początku stulecia czy w początkowych latach stulecia. Przykłady te nie wskazują jednak lat tak dokładnie jak rosyjskie wyrażenie v desiatych godach, stąd niewykluczony jako odpowiednik zwrot w drugim dziesięcioleciu; ten ostatni czytelnik może skonstruować na podstawie przykładu zapisanego w Mir., właśnie vos' midesiatye gody dziewiąte dziesięciolecie, lata osiemdziesiąte.

Przedstawione stosunki przekładowe uzmysławiają zarazem pewien rodzaj trudności, z jakimi nierzadko musi się mierzyć leksykograf wprowadzający nowe ekwiwalentyzacje bądź poprawiający ustalenia swych poprzedników. Przyczyną tych kłopotów jest zmienność wartości stylistycznej wyrażań językowych, od oceny ich zależy niekiedy status leksykograficzny tych wyrażań, tzn. bycie translandem, czyli minimalnym wyrażeniem przekładanym, mającym bezwzględne prawo do określonego miejsca w kompletnym słowniku przekładowym. I tak w miarę upowszechniania się - co jest prawdopodobne - w polszczyźnie połączenia lata dziesiąte

jego byt słownikowy będzie coraz bardziej zagrożony, stając się wyrażeniem neutralnym może już być przekładane wyraz po wyrazie za pomocą haseł ROK i DZIESIĄTY /pod oczywistym warunkiem, że rosyjskie wyrażenie desiatye gody zachowa swoją dotychczasową wartość stylistyczną/, a zatem nie będzie konieczności wyodrębniać je specjalnie w jednym z odnośnych artykułów hasłowych. Natomiast w przeciwnym wypadku po zaniku swińska lata dziesiąte, rozważane relacje przekładowe pozostać by mogły tak skomplikowane, jak to zostało naszkicowane wyżej /i zarazem różne przy różnym statusie stylistycznym wyrażenia konkurencyjnego w drugim dziesięcioleciu/.

3. LITEROWAĆ i PRZELITEROWAĆ

Pierwszy czasownik podaje HS2 z przykładem proiznosit' po bukvam. Odpowiednik dokonany przeliterować występuje w Rozw. 63 z przykładem skazat' po bukvam, co uprawnia czytelnika do oczekiwania, i ewentualnie nawet utworzenia, odpowiedności literować - govorit' po bukvam /hasła LITEROWAĆ w tym słowniku brak/SK w pozycji LITEROWAĆ proponuje stosowanie, wymiennie z proiznosit' jeszcze inne słowo - peredawat'. Rozszerzając w ten sposób zestaw czasowników, trzeba dorzucić słowo diktovat' na podstawie HS2, który przeliterować przetłumaczył niesłusznie bez korelacji z hasłem LITEROWAĆ: prodiktovat' po bukvam. Tak więc zebrany został pewien szereg czasowników: proiznosit', govorit', peredawat', diktovat', możliwych w określonym typie sytuacji pozajęzykowych, aczkolwiek szereg ten nie jest zamknięty i zapewne dopuszcza takie czasowniki, jak čitat', nazyvat' itp.

Niewątpliwie żaden z wymienionych słowników przekładowych nie dostarcza optymalnego, pełnego opisu przekładowego tytułowych haseł. Zarysowany szereg czasowników rosyjskich musi być poddany selekcji w celu wybrania najbardziej adekwatnego słowa /lub słów, dla których wówczas nieodzowne jest wyraźne zdefiniowanie okoliczności użycia/. Wydaje się w chwili obecnej, że od razu wyłączyć można czasownik govorit' /skazat'/, pozostałe wymagają dalszych rozważań i materiałów z praktyki translatorskiej.

4. Do hasła POJĘCIOWY

Wyraz ten znajduje się w zestawie haseł HS2, ale autorzy przekładu dlań nie ustalili. Tymczasem odpowiedni treściowo i zakresowo przymiotnik w języku rosyjskim istnieje⁵. Jest to wyraz понятийный, znany nie tylko tekstom; spośród słowników definicyjnych języka rosyjskiego notuje go Oż.⁶

5. Na marginesie hasła PRZEZ

Artykuły z tym hasłem stwarzają dogodną okazję do zademonstrowania pewnej ujemnej właściwości słowników, z powodu powszechności dotkliwie obniżającej ich użyteczność. Chodzi tu o zdarzające się często, ale nie umotywowane dublowanie informacji przekładowej i towarzyszącą mu zwykle niekonsekwencję w wyborze odpowiedniości nieminimalnych. Tak np. Rozw. wyodrębnienia w hasle PRZEZ dla znaczenia przyczynowego przekłady iz-za, po, dając m.in. ilustrację przez nieostrożność z tłumaczeniem iz-za neostorożnosti, po neostorożnosti. W korespondującym hasle rzeczownikowym również znajduje się konstrukcja przyimkowa /lecz nie wiadomo czemu jedynie z przykładem po neostorożnosti/. Inna para, przez pomyłkę - po ośibke, występuje dwukrotnie np. w SK i w PRZEZ, i w POMYŁKA. Powtórzenia takie możnaby uzasadnić względem na wygodę użytkowników słownika, którzy dzięki nim znajdują właściwy przekład wyrażenia złożonego z więcej niż jednego wyrazu graficznego w każdym z odnoszących się do tego wyrażenia haseł. Gdyby zatem takie powtarzanie informacji przyjęć jako regułę, to winna ona być stosowana konsekwentnie, jednakże naturalna potrzeba oszczędzania miejsca w słowniku konsekwencję tego rodzaju praktycznie wyklucza. Ponieważ interesująca nas odpowiedniość przez vs. po zachodzi w sąsiedztwie określonej grupy rzeczowników - bliżej /jednoznacznie/ nie sprecyzowanej w stosownym punkcie pozycji PRZEZ w żadnym ze słowników - właściwsze byłoby umieszczenie całych połączeń przyimkowych we wszystkich odpowiednich hasłach rzeczownikowych. Tymczasem w rzeczywistości czytelnik otrzymuje z jednej strony dwukrotnie np. przekład wyrażenia przez głupotę na po głuposti /a także sduru - HS2/, ale równocześnie pod POMYŁKA nie ma przez pomyłkę,

podanego w PRZEZ /tamże/. Z kolei np. w Rozw. połączenia przez pomyłkę brak zarówno w haśle przyimkowym, jak i rzeczownikowym, choć zarazem np. w ROZTARGNIENIE wydzielone zostało przez połączenie przez roztargnienie z odpowiednikiem po rassejannosti, a w NIEOSTROŻNOŚĆ - też rzadsze - przez nieostrożność. Zasadę podawania szczególnych połączeń przyimkowych tylko raz, w pozycjach rzeczownikowych stosuje dość szeroko BogII.

6. PRZYTOCZENIE

Obszerny HS2, który wprowadził bardzo dużo nowych pozycji z rzeczownikami odczasownikowymi, tego hasła akurat nie uwzględnił. Jednakże spotykane w polszczyźnie książkowej, pisanej użycie wyrazu przytoczenie w znaczeniu 'cytat' skłania do wprowadzenia hasła PRZYTOCZENIE do rezerw leksykograficznych z myślą o słowniku kompletniejszym. Projektowany artykuł powinien mieć dwa punkty, pierwszy związany z czasownikiem przytoczyć i drugi odnoszący się do tekstu przytoczonego dosłownie - z odpowiednikiem citata. Niezgodność stylistyczna translandu z translatem w p. 2 musi być koniecznie odnotowana w tej parze przekładowej z przeznaczeniem dla użytkownika rosyjskiego, zatem przed wyrazem citata należy wstawić kwalifikator „ust.”

7. Z powodu hasła SKOT

Rzeczą najmocniej się rzucającą w oczy nawet podczas pobieżnego oglądu wszystkich słowników rosyjsko-polskich i polsko-rosyjskich /z wyjątkiem wszakże BogII/ jest dowolność w stosowaniu średnika i przecinka jako znaków interpunkcyjnych oddzielających translaty w wypadku, gdy jest ich w danym punkcie więcej niż jeden. Odpowiednie przykłady znaleźć łatwo niemal na każdej stronie tych słowników⁷.

W tym miejscu warto rozpatrzyć rzadszą sprawę, związaną z użyciem samego przecinka, a świadcząca o dość istotnym braku w technice leksykograficznej utrzymującym się w różnych wydaniach słowników. I tak jeśli opierać się tylko na tym, co pisze Mir. w swych wskazówkach dla korzystających ze słownika na s. 12, to wyrazy innojęzyczne następujące po translandzie, a rozdzielone przecinkiem należałoby traktować zawsze jako odpowiedniki

synonimiczne. Tymczasem przecinek bywa stosowany niekiedy w specjalnej funkcji, której we wstępie do Mir. nie omówiono, a która dla użytkownika nie musi być oczywista. Aby uniknąć nieporozumień, winno się tę specjalną funkcję sygnalizować w jakiś szczególny sposób, odrębnym znakiem graficznym, niekoniecznie interpunkcyjnym. Oto konkretna ilustracja z tegoż Mir. W haśle SKOT wyrażenie krupnyj rogatyj skot ma przekład z przecinkiem: bydło rogate, rogacizna, gdzie znak ten zastępuje słowo "albo" /spójnik logiczny dysjunkcji wyłączającej/, sygnalizując, że w danym miejscu tekstu tłumaczenia wystąpić może albo tylko wyrażenie bydło rogate, albo tylko wyrażenie rogacizna, nigdy zaś oba łącznie, jeden po drugim we wskazanej czy odwrotnej kolejności. W tymże artykule Mir. podano zarazem melkij rogatyj skot, również z przekładem zawierającym przecinek /owce, kozy/, który wszakże nie powinien być interpretowany tak samo. Tu raczej użytkownik po namyśle musi odczytać go w sensie dysjunkcji słabej, bo przecież nie ma on sygnalizować, że owce i kozy to odpowiedniki synonimiczne, czyli wyrażenia wymienne; zbiór zwierząt oznaczany rosyjskim wyrażeniem melkij rogatyj skot może się składać z owiec i kóz w najrozmaitszej proporcji, nie jest zakazane użycie tego wyrażenia i wtedy, gdy w zbiorze znajduje się tylko jedna owca, albo wtedy, gdy jest tam tylko jedna koza, a w skrajnym wypadku może to być zbiór /nawet jednoelementowy/ albo samych owiec, albo samych kóz. Zamiast przecinka do zapisu takiego typu translatów należy zatem wprowadzić inny znak umowny, który by wskazywał te różne możliwości użycia translandu poprzez odpowiednie zróżnicowanie przekładu. Mógłby to być np. symbol zaczerpnięty z notacji logicznej - V. Wtedy napis owce V kozy oznaczałby, iż wyrażenie melkij rogatyj skot ma co najmniej trzy różne - niewymienne - przekłady: owce i kozy/może podstawowy/, owce oraz kozy. Przedstawiona kwestia przekładowa wymagać może jeszcze dalszej analizy, w każdym razie obecnie jest niewątpliwe, że stosowane dotychczas rozwiązanie nie odzwierciedla w pełni rzeczywistych stosunków translatorskich w obrębie hasła SKOT /i jemu podobnych/.

8. SŁOWACJA vs. SLOVAKIJA

W słownikach włączających nazwy własne pary przekładowe z tymi wyrazami są identyczne: Słowacja - Slovakia /HS2, SK, BogII/ i Slovakia - Słowacja /Mir., BogII/. Występuje tu wszak pewien kłopot z tłumaczeniem przyimków, ros. в, pol. w i na, przy determinacji "gdzie" i "dokąd". SPPDor kwalifikuje konstrukcje na Słowacji, na Słowację jako dawne, choć raczej należało być ostrożniejszym i przypisać im kwalifikator "rzad.", ale i to z kolei staje się wątpliwe np. dla Polski południowej, gdzie właśnie rzadsze wydaje się w Słowacji, do Słowacji /por. w związku z tym w języku słowackim na Sloven-sku, na Slovensko, analogicznie w czeszczyźnie, co w danej sprawie ma również doniosłe znaczenie/.

Niezależnie od ostatecznej oceny stylistycznej polskich form w hasle SŁOWACJA słowników przekładowych przydatne będą odpowiedności na Słowacji - w Słowacji i na Słowację - w Słowacji /konkurencyjne formy z przyimkiem w wyodrębnione być nie muszą, wystarczy w tym wypadku hasło W z podstawowym przekładem v/. Mniej ważna jest rozpatrywana rozbieżność przyimkowa w analitycznym słowniku rosyjsko-polskim /tj. przeznaczonym dla Polaka/, gdy nie zostanie odnotowana, i tak otrzyma się dobry przekład, zaś w razie jej obecności użytkownik będzie miał ułatwione tłumaczenie /inaczej w słowniku generującym rosyjsko-polskim, tu jej brak zuboża tworzone teksty zapobiegając pojawieniu się w nich konstrukcji z na/.

9. SYLABIZOWAĆ i PRZESYLABIZOWAĆ

HS2 tłumaczy pierwszy wyraz dwojako: proiznosit' /óitat' / po slogam, natomiast odpowiedni czasownik dokonany - pročest' /proiznesti/ po slogam. Zwrócenie uwagi na niezgodność przekładów będzie nie tylko przejawem pedanterii krytyka. Różnica w szyku członów sugeruje istnienie określonej hierarchii przekładów powiązanej z kategorią aspektu, mianowicie że sylabizować to przede wszystkim proiznosit' po slogam, a przesylabizować to w pierwszym rzędzie pročest' po slogam, zaś óitat' po slogam i proiznesti po slogam to przekłady uboczne. W danym

wypadku para aspektowa, którą tworzą przekłady, powinna być analogiczna do pary translandów, tzn. opierać się na czasownikach współnordzennych, przy czym pierwszeństwo należy się stosownie wyrazom ditat' - prođitat' /nie: prođest', bowiem ten jest stylistycznie nacechowany, w użyciu ograniczony inaczej niż ditat'/. Przekłady z proiznosit' - proiznesti są zbyt częste przynajmniej w świetle definicji i ilustracji w /prze/sylabizować SJFDor i SWOTok. Odmienny stan percepcji czasownika sylibizować odzwierciedla BogII; jak wynika z układu odpowiednik i informacji pomocniczej w hasle SYLABIZOWAĆ tego słownika, dla autora treść danego czasownika wiąże się ogólnie z czynnością wymawiania głosek w określony sposób, a nie czytania /szcogólnego rodzaju/. Nie przesądzając, który ze słowników trafnie oddaje powszechną intuicję językową, należałoby przeprowadzić odpowiedni eksperyment statystyczny na polskim materiale, ażeby ustalić adekwatny przekład polsko-rosyjski.

10. Z hasła ZAPALACZ

Ma je HS2. W p. 3 wyróżnia się tam odpowiednik: čelovek, zažigajuščij čto-1., w którym element zaimkowy nie został wyodrębniony typograficznie. Wydrukowanie go kursywą służyłoby do oznaczenia cechy składniowej wyrażenia, jakie można wstawić do odpowiednika w konkretnej konsytuacji. Tak właśnie postąpił autorzy w artykule ZAPISYWACZ, p. 1: lico, zapisyvajuščee čto-1. Braku kursywy w ZAPALACZ nie sposób przypisać niedopatrzeniu korektorów. Mamy tu raczej do czynienia z zagadnieniem, które nie zostało dokładnie przemyślane i opracowane przez autorów teoretycznie, co spowodowało, że do jego rozwiązania praktycznego nie przykładano dostatecznie dużej wagi. Domysł taki nasuwa się po przejrzaniu innych haseł z formami zaimkowymi /np. najmodawca, nominat, twardzizna, zbočenje itd ./, które również potraktowano niejednolicie i niekonsekwentnie.

SKRÓTY SŁOWNIKÓW

BogII - A. Bogusławki, Ilustrowany słownik rosyjsko-polski polsko-rosyjski, Warszawa 1978

- HS2 - D. Hessen, R. Stypuła, Wielki słownik polsko-rosyjski. Około 80000 haseł, wyd. drugie poprawione i uzupełnione, Moskwa-Warszawa 1979
- Mir. - A. Mirowicz, I. Dulewicz, I. Grek-Pabis, I. Maryniak, Wielki słownik rosyjsko-polski, Warszawa-Moskwa 1970
- Oż. - S. I. Ożegov, Slovar' russkogo jazyka, izd. 12-e pod red. N. Ju. Svedovoj, Moskva 1978
- Rozw. - Nastol'nyj pol'sko-russkij slovar'. S dopolnieniem, pod red. M. F. Rozvadovskoj, Warszawa 1974
- Rozw. 63 - Pol'sko-russkij slovar'. Izd. 7-e pod red. M. P. Rozvadovskoj, Moskva 1963
- SJFDor - Słownik języka polskiego, pod red. W. Doroszewskiego, t. 1-10, Warszawa 1958-1968
- SK - R. Stypuła, G. Kowalowa, Podręczny słownik polsko-rosyjski, wyd. trzecie, Warszawa-Moskwa 1980
- SPPDor - Słownik poprawnej polszczyzny PWN, red. nacz. W. Doroszewski, Warszawa 1973
- SWOTok - Słownik wyrazów obcych PWN, red. nauk. J. Tokarski, Warszawa 1980

PRZYPISY

- ¹ Początek cyklu zob. w czasopiśmie "International Review of Slavic Linguistics", 1978, nr 3, s. 415-422 i 1979, nr 3, s. 467-474. Dalsze materiały i wybór literatury przedmiotu por. w: J. Wawrzyńczyk, Problemy konfrontacji przekładowej języka polskiego i rosyjskiego /w świetle krytyki leksyko-graficznej/, Bydgoszcz 1982.
- ² Por. informacja o gromadzeniu materiałów do "Wielkiego polsko-rosyjskiego słownika przekładowego", W: "Zeszyty naukowe WSP w Bydgoszczy", Studia Filologiczne, z. 16 /w druku/
- ³ Por. np. J. Trifonow, Drugie życie, przeł. R. Lasotowa, Warszawa 1978, s. 126 i 157
- ⁴ Por. objaśnienia wyrazów i zwrotów. Które lata są dwudzieste w danym stuleciu? "Poradnik Językowy", 1978, z. 9, s. 437-438

- 5 Nie jest to zresztą jedyne przeoczenie HS2 w tej kategorii haseł. Por. nasz artykuł: O tłumaczeniu przymiotników w "Wielkim słowniku polsko-rosyjskim", w: "Przegląd Rusycystyczny", 1983, z. 2 /w druku/.
- 6 Także w swych wcześniejszych wydaniach.
- 7 Por. uwagi na ten temat w: J. Wawrzyńczyk, Nowoczesność w polsko-rosyjskiej leksykografii przekładowej, "Przegląd Humanistyczny", 1980, nr 4, s. 191!

К ИЗУЧЕНИЮ ПОЛЬСКОГО И РУССКОГО ЯЗЫКОВ ПОСРЕДСТВОМ ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКОГО ПЕРЕВОДА

Резюме

Исходя из предпосылки, что сопоставительное исследование языков должно вестись, как по практическим, так и теоретическим соображениям, прежде всего посредством взаимного перевода слов и словосочетаний, автор предлагает в статье 10 небольших лексикографических этюдов, касающихся отдельных слов польского /fakt, prze-literować, pojęciowy, przez, przytoczenie, Słowacja, prze-sylabizować, zapalacz/ и русского /год, скот/ языков. В большинстве случаев высказываются критические замечания по поводу перевода указанных слов, предоставляемого существующими польско-русскими и русско-польскими словарями.